

Fatih Akın İMC TV'ye konuştu: Hrant Dink kafamdaki kanalları açtı

Posted on 13/09/2014

71. Venedik Film Festivali'nde Altın Aslan için yarışan Fatih Akın'ın "The Cut" filminin gösterimi yapıldı. Fatih Akın'ın yeni filmi The Cut Venedik Film Festivali'nde dünya prömiyerini yaptı. Ermeni soykırımında ailesini kaybeden Mardinli bir Ermeni'nin ailesini bulma çabasını beyaz perdeye taşıyan Akın filmin ilk gösteriminin ardından İMC TV'nin de aralarında bulunduğu kısıtlı sayıda gazeteciyle röportaj yaptı. Akın, Gamurç programı için Aris Nalcı'nın sorularını yanıtladı.

Aris Nalcı: Ben filmi seyrederken bir rahatlama hissi uyandı. Bir iyileşme süreci gibi geldi bana. Siz de filmi yaparken böyle mi hissettiniz?

Fatih Akın: Ben filmi severek çektim. Şimdiye kadar mental anlamda en rahat çekimlerdi. Tabii aylarca o ülkeden diğerine taşındık, şartlar zordu ama kafa olarak temizlik vardı...

Filmi yaparken böyle bir kaygı güttünüz mü?

Yansıtmak diyorum ben buna. Bir sürü insan bu konuyla ilgili bir şey bilmiyor. Bu filmi seyrederse eğer biri ve meraklıysan eğer, filmden sonra Vikipedi'ye girersin internette araştırırsın. Filmin hedeflerinden biri de bu. İlk bilardo topu gibi. Diğer topları hareket ettirmeye çalışıyorum filmde.

7 yıl önce Hrant Dink öldürüldü. Sizin filme çalışmaya başlamanız da o döneme denk geliyor. Hrant da aslında bu filmin bir yerinde duruyor sanırım?

Bu yedi yıl içerisinde farklı filmler de yaptım. Soul Kitchen'ı yaptım. Sonra Hrant'ın filmi yapmaya kalktım olmadı. Trabzon'daki belgeselimi çektim. Son 4 yıldır her gün bu filmle ilgili çalışıyorum ama.

Hrant bu olayları yapmak için bir cesaret verdi. Fikir verdi. Hocalık yaptı bana Hrant bu konuyla ilgili. İnsanlıkla da ilgili. Hrant Dink'i ben onun ölümünden sonra keşfettim. Duyuyordum biliyordum ki bir Hrant Dink var ama okumamıştım. O öldükten sonra yazılarını okudum. Kafamı açtı. Kanalları açtı.

Filmdeki ana karakter Nazaret Manoogian filmin bir yerinden sonra konuşamıyor başına gelenlerden dolayı. Bu 1915'te yaşana soykırımla ilgili Ermenilerin "sessiz çılgılık" metaforunu anımsatıyor bana.

Bilerek yapmadım. Böyle bir simge veya sembol olsun diye yapmadım. Bu filmde fazla konuşulmasını istedim. Görsel kendini anlatsın. Film de Chaplin dönemine denk geliyor zaten. Ona da atıfla.

Filmde Ermeni oyuncularla çalışmak filme ve size ne kazandırdı?

Gerçeklik kattı filme. Otantizm yarattı. Mümkün olduğu kadar iyi Ermeni oyuncu katmak istedik.

Filmde Türk karakterler Türkçe konuşurken, Ermeni karakterler İngilizce konuşuyor. Bu da sertçe eleştirildi. Ermeniler neden İngilizce konuşuyor?

Diyaloglarda özgür olabilmek için yaptık bunu. Oyuncular bilmediği bir dilde konuşmaya çalışmasınlar. Onlar duyguyla oynasınlar diye. Diyalogları kontrol edebileyim diye. Duygu iyi, performans iyi olacak, her şey güzel olacak ama diyaloglarla ilgili biri gelip diyecek ki "olmadı" diyecek ve her şey yeniden başlayacaktı. Filmde sürekli yanımda bir tercüman

olmasın istedim. Diyalogları kendim kontrol edebileyim istedim.

Bir de “Doğu Ermenicesi mi? Batı Ermenicesi mi?” sorusu çıkacaktı karşımıza Ermenice’yi kullansaydık. Boşver dedim.

“Tehditlere hazırlanmak için 7 yıl vaktim vardı: Hazırım”

En azından ikisinin farkını bilebiliyor olmanız bile güzel. Gelen tehditlerle ilgili nasıl hissediyorsunuz?

Bir kişi yaptı tehdidi. Başka yerden de gelmedi bu. Benim buna hazırlanmak için 7 yıl vaktim vardı. Ben buna hazırlandım. Ben bunu yaparsam böyle bir şey mutlaka yaşayacağımı biliyordum ve hazırlandım. O zamanı değerlendirdim, mental olarak hazırlandım.

Türkiye’de gösterim ne zaman? Var mı bir çalışma, öngörü?

Zaten bu film ilk önce Türkiye’de oynasın. Simon Apkarian dün dedi ki: “Biz böyle bir filmi bekledik”. Bunu herhalde bir Türk yönetmenden beklediklerini ifade etmek için söyledi. Herhangi birisi bizim acımızı anlatsın diye değil. Bir Türk yönetmen bu jesti yapsın diye. O nedenle de yapmadım filmi ben aslında. Apkarian öyle değerlendirebilir. Onun hakkı o. O sonuçta aynı zamanda bir seyirci.

Ben aslında filmi Türkiye’deki seyirci için yaptım. Benim birincil seyircim Türkiye’dekiler. Tabii her yerde oynasın bu film. ABD’de de oynasın ama ben yazarken hep Türk seyirciyi düşünerek yazdım.

Peki Türk seyircilerden ilk gelen tepkiler nasıl?

İyi. Gayet sıcak.

Bir Türk'ün Ermeni soykırımını beyaz perdeye taşıması nasıl bir duygu yaratıyor sizde?

Yansıtmak. Geçmişini yansıtmak bu. Psikoterapide de var bu. Bir travma yaşadysan eğer. Bu travmayı yenmen için bunu yansıtman ve analiz etmen lazım. Bu çok acı bir şey. Korku gerektiren bir şey. Cesaret gerektiren bir şey.

Mutlaka acılar var ama o yansımayla şunu kazanabilirsin. Bir daha böyle bir şey yaşanmasın diye.

Ortadoğu'daki savaşlar sürgünler ve katliamlar devam ediyor. Çünkü 100 yıl önceki acıları yeteri kadar yansıtmadık. Sadece Ermenilerin de değil. Birinci dünya savaşı boyunca olanların hepsini.

Batı bunu yaptı. Gelibolu bunu yaptı biraz. Anzaklarla. Bugün Anzaklarla bir sorun yok. Çünkü bir yansıtma yapıldı. O yüzden orada bir travma yaşandı ama onu yendi Türkiye. Ermeni soykırımını da yansıtmalı...

"Filmin Türkler ve Ermeniler arasında kurduğu köprünün bedeli batı eleştirisi"
Filmin ilk gösteriminin ardından birçok eleştiri geldi. Özellikle blogger film eleştirmenlerinden. Bunlar sizi nasıl etkiliyor?

Ben şöyle bir hedefle çıktım yola. Bu neredeyse imkansız. Hem Ermeniler hem Türkler bir araya gelsin ve bu filmde kendilerine bir pay çıkartsınlar bu filmde. Ülkü ocaklarından arkadaşlarım var, onlar da filmi seyretti. Onlar da filmi beğendiler. "Biz o olaylara soykırım demiyoruz ama bizi duygulandırdın" dediler mesela. Ermeniler de Simon'un dediği gibi "bu filmi bekledik" diyorlar. Demek ki bir köprü kurabildi bu iki kesim arasında film. Belki bu köprünün bir bedeli var. O da işte batı eleştirisi.

Kaynak: imctv.com.tr

